



PEKKILO

# PEKLO

## I. Je peklo?

### Dôkaz, že niet pekla.

Jeden z bezbožníkov osemnásteho storočia napísal víťazoslávne Voltairovi, majstrovi všetkých nevercov: „Našiel som dôkaz, že niet pekla.“ Na to mu odpísal rúhač Voltaire: „Ste šťastnejší ako ja; ja som tohto dôkazu dosiaľ nenašiel.“

### „Ešte nikto sa nevrátil z pekla.“

Tak ti nahovára zlý duch, aby ťa tým ľahšie dostal do svojej moci. Lenže diabolsky hlúpa je táto námietka. Za vojny bolo pri Verdune miesto, ktoré vojaci menovali „peklo“. Bolo stále v ohni nepriateľských diel. Úbohý vojak, ktorý sa ťa dostal! Mal istú smrť pred sebou. Kto ťa prišiel, už sa nevrátil. Keby niekto bol povedal: „Niet toho ‚pekla‘, lebo nikto sa odtiaľ nevrátil“, aká nerozumná by to bola reč! Tak isto nerozumne hovorí, kto tvrdí: „Niet pekla, lebo nikto sa z neho nevrátil.“

Veril by si, keby sa niekto vrátil? „Keby som na vlastné oči videl človeka z mŕtvych

vzkrieseného“, vraví Rousseau, „neviem, čo by som urobil; zdá sa mi, že by som skôr zošalel, ako by som uveril.“ A Diderot: „Keby sa sbehol celý Paríž a uistoval ma, že niekto vstal z mŕtvych, skôr by som uveril, že celý Paríž stratil rozum, ako by som pripustil možnosť zázraku.“

To je veľmi jednoduché: zavrieť oči, aby nám nikto nedokázal, že svieti slnko.

V krásnom Kristovom podobenstve o boháčovi a chudobnom Lazárovi prosí boháč Abraháma: „Teda prosím Ťa, otče, aby si ho poslal do domu môjho otca; lebo mám päť bratov, nech im dosvedčí, aby aj oni neprišli do tohto miesta múk.“ I riekol mu Abrahám: „Majú Mojžiša a prorokov: nech tých poslúchajú.“ On však riekol: „Nie, otče Abrahám, ale keď niekto zo zomrelých pôjde k nim, dajú sa na pokánie.“ Tu riekol mu: „Keď neposlúchajú Mojžiša a prorokov, ani keby niekto z mŕtvych vstal, neuveria.“ (Luk. 16, 27-31.)

### **„Je peklo, a ja som v ňom.“**

Ctihodný kňaz de Ségur rozpráva zo života svojho starého otca túto udalosť:

„Môj starý otec, gróf Roztopčín, guvernér Moskvy, bol priateľom generála Orlova, muža to statočného, ale neveriaceho.

Jedného dňa, po výbornej večeri, pri kto-

rej sa nešetřilo vínom, začal sa gróf Orlov so svojim priateľom generálom V. posmievať viere, najmä viere v peklo.

„A keby predsa niečo bolo za oponou tohto sveta?“ spýtal sa Orlov.

„Nuž“, odpovedal generál, „urobíme to tak: kto z nás odtiaľto prvý odíde, musí druhého upovedomiť, ako je to za tou oponou. Čo myslíte?“

„Výborne! To je nápad!“ A obaja si dali čestné slovo, že tak urobia.

O niekoľko týždňov neskôršie vypukla vojna s Napoleonom. Generál V. bol povolaný na bojište.

Po dvoch alebo troch týždňoch, keď môj starý otec sa práve obliekal, otvorily sa dvere izby a v nich stojí Orlov celý poľakaný a na smrť bledý. „Čo, Orlov, vy ste to? V túto hodinu? A aký ste? Čo chcete? Čo sa stalo?“

„Priateľu“, vyhrkol Orlov zo seba, „zdá sa mi, že sa zbláznim. Videl som generála V.“

„Generála V.? Vrátil sa teda?“

„Nie, nie, nevrátil sa; a to práve ma tak poľakalo.“

Starý otec nerozumel, čo to znamená, a chcel priateľa utíšiť. „Tak rozprávajte, čo sa vám stalo a čo to všetko má znamenať.“

Orlov namáhavo rozprával: „Milý Roztopčín! Pred istým časom V. a ja dali sme

si čestné slovo, že kto prvý umrie, druhému povie, či je ešte niečo za oponou tohto sveta. Dnes ráno teda, asi pred pol hodinou, ležal som spokojne v posteli; už som nespal a ani v najmenšom som nemyslel na svojho priateľa. Odrazu násilne sa roztrhnú záclony v spálni a dva kroky pred sebou vidím generála V.; bol bledý, pravú ruku mal na prsiach a povedal hlasom, ktorý mi prenikal do hlbín duše: „Je peklo, a ja som v ňom!“ a zmizol. Vyskočil som a bežím k vám. Prídem o rozum. Neviem, čo si mám o tom myslieť.“

Starý otecko ho uspokojoval ako len mohol. Hovoril o halucináciách, divných snoch a podobných veciach.

Konečne dal zapriať a odviezť grófa do jeho hotela. Desať alebo dvadsať dní neskôršie priniesol posol môjmu starému otcovi zprávu o smrti generála V. V ten deň a v tú hodinu, kedy ho gróf Orlov videl a počul, bol zasiahnutý nepriateľskou guľou.“

### **Peklo a milosrdenstvo božie.**

„Ako mohol milosrdný Boh stvoriť peklo?“ Odpovedám: „Chce Boh, aby niekto prišiel do pekla?“ Nie, naopak: „Boh chce, aby všetci ľudia boli spasení a prišli k poznaniu pravdy.“ (1. Tim. 2, 4.) „Za všetkých umrel Kristus.“ (2. Kor. 5, 15.)

Ale nemôže nikoho nútiť do neba! Nikto nezíska pravej vnútornej radosti bez námahy. „Kráľovstvo nebeské násilne sa dobýva, a násilní ho uchvacujú.“ (Mat. 11, 12.)

Čo je vlastne milosrdenstvo božie? Azda len nemyslíš, že to je akási slabošská láska, ktorá sa bojí niekomu spôsobiť bolesť. Či je milosrdná tá matka, ktorá zo samej lásky netresce deti? To nie je ani láska ani milosrdenstvo, ale slabosť. Boh je milosrdný, ale taktiež svätý a spravodlivý, a jeho milosrdenstvo neodporuje jeho svätosti a spravodlivosti, ale ich v sebe zahrňuje.

Vlastne peklo nestvoril Boh, ale človek. Každý si ho tvorí sám, ak odpiera zatvrdlivo Bohu až do smrti.

### **Náboženstvo bázne?**

„Kresťanstvo stále straší nevedomých Judí peklom. Čo človek robí z bázne, to nemá ceny. Kresťanstvo je náboženstvo strachu.“

V tejto námietke je niekoľko chýb. Nie je pravda, že kresťanstvo len stále straší peklom. O tom sa môže každý presvedčiť, kto si prečíta katechizmus. V strednom katechizme len päť otázok zo 764 hovorí o pekle. V exercíciách\*) sv. Ignáca, ktoré trvajú celý mesiac, je len jeden deň venovaný rozjíma-

---

\*) Exercície = duchovné cvičenie.

niu o pekle. A prečo rozjíma svätec o pekie? Sám hovorí: „Keby som zas pre nedostatok lásky zabudol na Teba, na svojho večného Pána, daj, aby mi aspoň bázeň pred trestom pomáhala chrániť sa hriechu.“

Nie je pravda, že kresťanstvo len stále straší peklom. Naopak uznáva, že sú dokonalejšie skúšky, konané z čistej a dokonalej lásky k Bohu. Kiež by sa každý kresťan mohol povzniesť k tak veľkej dokonalosti, akú mala sv. Terézia, ktorá si priala mať v jednej ruke nádobu s vodou a v druhej fakľu, aby vodou mohla uhasiť peкло a fakľou spáliť nebo, aby potom mohla milovať Boha láskou čistou, bez ohľadu na odmenu a trest. Lenže kto z nás je taký dokonalý? Sám sv. Ignác sa obáva, že by jeho láska ochladla a nič by ho neodstrašilo od hriechu, keby nebolo spomienky na večný trest. Kto tvrdí, že netreba ľuďom pripomínať večné tresty, nepozná ľudskú dušu.

Najväčší mudrci a učitelia ľudstva verili vo večné peklo. Platón sa priznáva, že dlho o tom uvažoval a prišiel k poznaniu: „Ničoho som nenašiel, čo by viac súhlasilo s rozumom, múdrosťou a pravdou, ako viera vo večné tresty.“ (Gorgias c. 81.) „Tých, ktorí pre veľkosť svojich zločinov sú uznaní za nevyliciteľných... uvrhne zaslúžený osud

do podsvetia, ktoré už nikdy neopustia.“  
(Phadeon p. 114.)

U všetkých národov od Austrálie až po Grónsko vyskytuje sa viera v posmrtný život a v peklo.

„Viera v peklo sa s nami zrodila, ona je svetlom božského pôvodu a svieti bez nášho pričinenia podobne ako čierny diamant, ponorený do hĺbín našej duše. Nikto nemôže vytrhnúť túto vieru z nášho srdca, pretože sám Boh ju tam vložil. Môžeme prikryť tento diamant a jeho temný oheň; môžeme odvrátiť svoj zrak od neho a na nejaký čas naň zabudnúť; môžeme ho popierať slovami, ale svedomie k nám neprestáva volať: „Je peklo!“ (Ségur, Peklo.)

### **Dvojaký cieľ trestu.**

Sokrates hovorí (v Platónovom dialogu Gorgias k. 81.): „Cieľom trestu je, aby potrestaný sa polepšil, alebo aby bol odstrašujúcim príkladom iným, aby títo, keď vidia jeho bolesti, bázňou sa polepšili. Tí však, ktorí spáchali napraviteľné zločiny, trestom stávajú sa lepšími. Tohto účinku (polepšenia) dosiahne sa (buď na zemi alebo v podsvetí) len utrpením a bolesťami; lebo ináč nemôžu byť oslobodení od neprávostí. Ale tí, ktorí sa dopustili najhorších zločinov a pre tieto zločiny stali sa nevyliciteľnými, stanú

sa odstrašujúcim príkladom; oni pravdaže už nemajú z toho úžitku, pretože sú nevyliciteľní, ale úžitok majú iní, totiž tí, ktorí ich vidia, ako pre svoje hriechy trpia najťažšie, najbolestnejšie a najhroznejšie bolesti cez celú večnosť; ako sa vyvesujú výstražné tabuľky, tak sú aj oni v podzemnom väzení na výstrahu všetkým hriešnikom budúcich vekov.“

**Nehovor: „neverím v peklo“,**

povedz radšej: „neverím rád v peklo“. Ale nikto nežiada, aby si rád veril v peklo. Vôbec ktože rád verí v peklo? Asi nikto. Ale to nie je dôvod, aby si popieral peklo.

Čože ti to pomôže, keď popieraš peklo? Horí ďalej i bez teba. Aké smiešne a detské sú slová Frant. Mora v Schillerových „Lúpežníkoch“: „Nič nieto tam nad hviezdami. — Lenže keby jednako niečo bolo??? — Nie, nie, nie je!!! Rozkazujem, aby nebolo!“

**Kto má pravdu?**

„Aký úbohý si, kresťan,“ povedal neverec, „ak niet po smrti večnosti!“

„Nie“ odvetil kresťan, „nie som úbohý, ak žijem podľa viery, ale aký úbohý budeš ty, až poznáš, že jednako je večnosť!“

## II. Čo je peklo?

Niektoré pravdy sú také hlboké, že nestačí ľudská reč, aby ich priamo objasnila. Veľkí učitelia ľudstva hovorili preto v obrazoch a podobenstvách.

Čo riekol sv. Pavol o nebi: „Ani oko nevidalo, ani ucho neslýchalo, ani do srdca ľudského nevstúpilo, čo Boh pripravil tým, ktorí ho milujú,“ to platí tiež naopak o pekle a jeho trestoch.

Tresty pekelné sú až do konca sveta čisto duševné, až po všeobecnom zmŕtvychvstaní bude aj telo zúčastnené tak na radoostiach, ako i na bolestiach duše.

Teda Kristus hovoril o pekle v obrazoch. A v obrazoch chceme hovoriť aj my, ale buďme si vedomí toho, že tieto obrazy sú len slabé, že vystihujú len časť a len niektorú stránku celej pravdy. Keď už obrazy sú také hrozné, aká hrozná bude skutočnosť!

### 1. Oheň.

„Budú mať svoj podiel v jazere, ktoré horí ohňom a sírou.“ (Zjav. 21, 8.) Ten oheň nemôže byť ohňom pozemským, lebo trápi aj duše:

Kráľ Karol z Navarry trpel dlhší čas slabosťou nervov. Povolali zďaleka slávneho

lekára a tento dal kráľa zašit do látok napustených liehom. Týmto prostriedkom chcel lekár povzbudiť nervy k novej činnosti. Lenže čo sa nestalo? Sluha, ktorý sošival látky, chcel niť prepáliť horiacou sviečkou — v okamžiku bolo celé telo kráľovo v plameňoch. Všetci prítomní od ľaku utiekli. Kráľ kričal a svíjal sa v bolestiach, až ho smrť vyslobodila z múk.

Čo asi vytrpel kráľ za tento krátky čas?

V seminári Saint-Sulpice vyučoval abbé Pinault fyziku a chémiu. Jedného dňa chcel žiakom ukázať chemický pokus. Na to potreboval fosfor. Z neznámej príčiny fosfor sa zapálil a v okamihu horela celá ruka učiteľa neuhasiteľným plameňom. Od priveľkej bolesti úbožiak omdlel. Keď sa prebral z mdlôb, vyráždil často vo dne v noci srdcovúce výkriky. Keď bol schopný reči, hovorieval: „Ó moje deti, deti moje, chráňte sa pekla, vystríhajte sa pekla!“

Hrozné sú bolesti z ohňa. Sú to pekelné bolesti? Nie; lebo pekelná vyhňa je hroznejšia ako pozemský oheň. Oproti nej je pozemský oheň ako „zima sama“ (sv. Vincent Ferrerský), ako „maľovaný oheň“ (sv. Anzelm).

## 2. „Preč odo mňa.“

Španielsky kráľ Filip II. rozhneval sa kedysi na dvoch dvoranov a rozkázal im, aby ihneď opustili kráľovský dvor. Ten rozkaz tak zapôsobil na nich, že jeden zošalel a druhý zomrel na tretí deň.

Keď už slovo pozemského kráľa tak účinkovalo, čože povieš potom, hriešniku, keď nebeský kráľ ti povie to hrozné: „Preč odo mňa!“ Vtedy budú zavrhnutí volať: „Hory, spadnite na nás a, pahorky, prikryte nás.“

### Mladoženích.

P. Abel rozpráva: „Raz som navštívil v Tyrolsku blázinec, aby som poznal, ako ľudia strácajú rozum. Prišiel som do sály, kde dve vznešené dámy sedely pri klavíri a hraly; iné sedely pri veľkom stole a zaoberaly sa rozličnými prácami. Na konci stola sedelo dievča — nikdy som ešte nevidel takú krásnu dievku, — mohla mať 19 až 20 rokov a vyšivala nádherné prikrývadlo na oltár. Netušil som, že by aj ona bola choromyseľná. Pýtal som sa jej: „Slečna, pre ktorý kostol je táto nádherná výšivka?“ Nijaká odpoveď. „Ale, slečna, nevidím nijaký vzorček, podľa ktorého to robíte?“ Zasa nijaká odpoveď. Pozrel som na riaditeľa, ktorý ma sprevádzal. Na jeho pokyn sme opustili sieň. Bolo

mi nedobre. „Ako je možné, že toto dievča prišlo o rozum?“ spýal som sa. „Pozrite, dôstojný pane, dievka bola zasnúbená v Bolzane. Krátko pred svadbou chcela navštíviť rodinu svojho ženícha. Keď prišla do domu, tento stál na chodbe prvého poschodia a zvolal na ňu: „Preč odtiaľto! Nechcem ťa ani vidieť!“ Táto jediná veta mala tak hrozný účinok.“

Ale čože je ženichova láska oproti láske Srdca Spasiteľovho, ktorý svoj život obetoval za nás. Až do poslednej kvapky krvi nás miloval, až do poslednej chvíľky ponúka nám svoju milosť, ale keď mu odporujeme až do konca, jeho spravodlivosť musí vysloviť: „Preč odo mňa!“

Áká to bolesť: preč od láskavého srdca Ježišovho, preč od najmilšej matky P. Márie, preč od najvernejšieho priateľa, anjela strážcu, preč od našich príbuzných, ktorí požívajú nebeské radosti, preč od všetkých dobrých a svätých ľudí — preč! Aké to bolestné lúčenie.

Tu na tomto svete duša hreší a nevie, čo stráca hriechom. Ale tam, vo večnom svetle, pozná, čo je Boh. Pozná, aké pravdivé sú slová žalmistu: „Lebo čo mám na nebi (bez teba), a okrem teba čo si žiadať mám na zemi? Lebo hľa, ktorí sa od teba vzdávajú, zahynú: zahubíš všetkých, ktorí cudzoložia

proti tebe. Ale mne pridŕžať sa Boha je najlepšie.“ (Ž. 72, 25, 27.)

Z tohto poznania povstáva neuhasiteľná

### žízeň

po Bohu. Ako majstrovsky opisuje Kristus Pán tento smäd v podobenstve o boháčovi a chudobnom Lazarovi: „Otče Abrahám, volá boháč z pekla, zmiluj sa nado mnou a pošli Lazara, nech omočí koniec svojho prsta vo vode a ochladí mi jazyk, lebo sa trápim v tomto plameni.“

Duša lačnie a žízni po Bohu — večne, večný plač nad strateným, neuznaným Bohom. „Smädí dušu moju po Bohu, po silnom, živom: kedy prídem a ukážem sa pred tvárou Božou? Slzy moje staly sa mi chlebom vo dne v noci: keď mi riekajú deň po deň: Kde je Boh tvoj?“ (Ž. 41. 3, 4.)

Stratiť Boha znamená stratiť všetko: „Vezmi tisíc pekiel, vymysli si všetky možné bolesti, sú ničím oproti strate Boha“. (Sv. Ján Zlatoústý.) To je

### druhá smrť (Zjav. 20, 8.).

Odumrie všetko božské, nadprirodzené v človeku. „Hniloba a červ zmocnia sa ho, a postavený bude na veľkú výstrahu, a jeho duša odňatá bude z počtu živých.“ (Sir. 19, 3.)

## Červ, ktorý neumiera.

To je červ výčitiek svedomia. Človek už na tomto svete hrozne trpí výčitkami svedomia.

Za svetovej vojny sviedol istý námorník dievku ku hriechu, potom ju zabil a jej telo spálil. Ale svedomie mu nedalo pokoja. Zdravý sa vrátil z vojny domov, avšak v duši ho hrýzol červ zlého svedomia. Oženil sa, ale pokoja nenašiel. Svoje tajomstvo prezradil manželke, ale teraz obaja žili v nepokoji. Konečne sám sa prihlásil pri súde a prosil o odsúdenie, aby si aspoň tak nadobudol duševný pokoj.

Oliver Cromwell sa smial, keď podpisoval rozsudok smrti nad anglickým kráľom Karolom I. a pri jeho poprave vtipkoval. Lenže neskôršie sa natoľko ľakal, že sa bál dve noci spať v tej istej izbe.

Na tomto svete hriešnik sa usiluje utiecť pred svojím svedomím: chodí na radovánky a do spoločností, aby nepočul hlas svedomia, siaha po sklenici, aby v nej svedomie utopil, posmieva sa a rúha sa, aby ho ohlušil, hľadá pochybnosti vo viere, aby sa uchlácholil — kým ho smrť nezbaví všetkých týchto prostriedkov a on ide na večnosť so svojím svedomím ako s večným, hrozným žalobcom.

Pekelný červ trojakým spôsobom trápi

zatratených podľa slov pápeža Inocenta III.: myšlienkou na minulosť, prítomnosť a budúcnosť.

Zatratený pozerá do minulosti. „Kiež by som bol inakšie žil!“ „Kiež by som bol poslúchol hlas svojho svedomia!“ „Kiež by som bol Bohu slúžil!“ „Kiež by som sa bol chránil príležitosti ku hriechu!“ „Keby som bol zanechal onú známosť!“ „Kiež by som sa bol úprimne vyspovedal!“ „Kiež by som! — Kiež by som! — Kiež by som!“ Nešťastník, teraz je už neskoro!

Vidí svoje hriechy a všetky svedčia proti nemu! Všetky svoje myšlienky, všetky slová, všetky skutky. S hrôzou chcel by sa odvrátiť od nich. Márne! Jeho nehanebnosti ho obvíjajú ako tisíce vreteníc. Ako shon divých šeliem ho prenasledujú. Ako hory ťažia jeho zúfalú dušu.

A vidí milosti, ktoré mu Boh udeľoval a ktorými on pohŕdal. Ako ľahko mohol byť spasený, keby len bol chcel.

„Spomni si“, hovorí s posmechom pekelný červ v jeho vnútri.

„Spomni si“! Netiekla voda krstu na tvoje čelo, teraz v ohni ponorené? Aký krásny si bol vtedy, ako anjeli. Ako žiarila tvoja duša v nebeskom lesku, ako jasal tvoj anjel strážca, ako sa otvorily nebesia a Duch

diečku, — a teraz, si zatratený.

„Spomni si“! Ako krásne si spínal rúčky, keď si sa učil vyslovovať sladké meno Ježiš, — a teraz, si zatratený.

„Spomni si“! Aký si bol šťastný, keď si po prvý raz prijímal Telo Pána, ako ho-relo tvoje srdce zbožnosťou a láskou k Spa-siteľovi, — a teraz, si zatratený.

„Spomni si“! Ako často odpúšťal ti Kristus tvoje hriechy vo sv. spovedi, ako často ťa posväcoval sv. prijímaním, — a te-raz, si zatratený.

„Spomni si“! Ako často si bol napo-mínaný a karhaný. Tvoj spovedník, tvoja matka, tvoj anjel strážca ako často ti do-hovárali! A ty — v mori milostí si sa predsa nepolepšil?

Ó, keby sa mohol zavrhnutý vrátiť na zem. Aké by teraz činil pokánie až do súd-neho dňa, ako by sa modlil a postil a chrá-nil sa príležitosti ku hriechu, ako by len do-bré činil! Lenže — nešťastník — už je ne-skoro! „Tam bude plač a škrípanie zubov.“ Zúfalstvo je jeho podielom.

**Kiež by Boh nebol taký dobrý!**

Práve dobrotta a milosrdenstvo Božie rozinnožuje bolesti zatratených. Kiež by im Boh nebol dával toľko milostí, toľko osvie-

tenia, toľko pomoci, toľko lásky, inali by výhovorku. Ale teraz sú všetky výhovorky márne. „Keby som nebol hovoril k nim, nemali by hriechu.“

Zatratenec chcel by utiecť pred minulosťou, chcel by oči zavrieť pred ňou — pozerá do prítomnosti. A čo vidí? Všetky hrôzy pekla stoja pred jeho očami. To je teda odplata za krátku rozkoš hriechu? Pozrie nahor: Vidí krásu a nádheru nebeskej radosti. Vidí nebeský nový Jeruzalem, kde niet smrti, ani zármutku, ani bolesti, ani kriku (Zjav. 21, 4), vidí svoj domov, kde si aj on mal odpočinúť na srdci Božom v blaženom pokoji — tam mohol byť, keby bol chcel.

Hľadá tam zúfale, vidí tisíce a tisíce blažených, vidí korunu ich slávy, počuje ich spev; tisíce takých, ktorí mali väčšie pokušenie ako on; vidí kajúcneho lotra, vidí Máriu Magdalénu, ktorá slzami ľútosti obmyla svoju dušu, vidí svojich príbuzných a priateľov a závišť bez hraníc zmocňuje sa jeho duše. — „Kiež by som bol ináč žil!“ Ale čo by aj tisíc ráz takto volal — už je neskoro.

### **Pre dve cigarety.**

Z času vojny rozprávajú túto udalosť: Dvaja chlapci, ktorých otec bol na vojne, zvykli si maškrtiť a fajčiť. Kradli matke pe-

niaze, kde len mohli, a keď ktoréhosi dňa matka nemala peňazí, šli k železničným koľajniciam, odkrútili tam niekoľko skrutiek, ktoré predali ako staré železo a kúpili si za to dve cigarety. Medzitým prišiel vlak s vojskom, vykoľajil sa — a bolo mnoho mŕtvych, mnoho ranených. Medzi zranenými bol — otec chlapcov — obe nohy museli mu odrezať. — Keď mladí páchatelia poznali, čo zavinili, zmocnila sa ich zúfalá ľútosť.

„Čo sme to len vykonali!“

Hľa, slabý obraz zúfalej ľúlosti v pekle!

„Vtedy stáť budú spravodliví s veľkou stálosťou proti tým, ktorí ich sužovali a ktorí brali (ovocie) ich prác. Keď to uvidia, zmätení budú strachom hrozným, a diviť sa budú nad rýchlou a nečakávanou ich spásou, a budú sami v sebe žalostiac riekať a pre úzkosť ducha vzdychať: To sú tí, ktorých sme niekedy mali za posmech, a za príslovie potupné. My blázni držali sme ich život za bláznovstvo...“

Teda zblúdili sme s cesty pravdy, a svetlo spravodlivosti nám nesvietilo, a slnce rozumnosti nám nevyšlo. Nasýtili sme sa cesty nepravosti a zatratenia, a chodili sme po cestách tvrdých, ale cestu Pánovu sme nepoznali. Čo nám prospela pýcha? alebo čo nám pomohla chlúba s bohatstvom? Pominulo to

všetko ako tôňa, ako posol, ktorý cvalom beží. (K. Múd. 5).

## Večne.

Rozmož pekelné bolesti na tisíc ráz, ale vezmi im slovíčko „večne“ a peklo prestáva byť peklom.

Boh to povedal: I keď sa hrozíme tohto slova „večne“, Boh neodvolá ani písmenky. „Vzdialte sa odo mňa, zlorečenci, do ohňa večného.“ (Mat. 25, 41.) „Hodený budeš do neuhasiteľného pekelného ohňa, kde červ ich neumiera a oheň nehasne.“ (Mar. 9, 44, 45.) „A dym z ich múk vystupovať bude na veky vekov, a nebudú mať odpočinku ani vo dne, ani v noci.“ (Zjav. sv. Jána 14, 11.)

Keby prišiel anjel do pekla a oznámil zatrateným: „Za milión rokov bude koniec vašich bolestí!“ nebolo by tam už plaču a škrípania zubov, ale plesanie a radosť nevýslovná. Lenže slovo Božie je nezmeniteľné!

Ó, ako by rád zatratený umrel. „A v tých dňoch ľudia hľadať budú smrť, a nenájdu ju, a žiadať si budú umrieť, a smrť bude utekať od nich.“ (Zjav. 9, 6.)

Sv. Augustín úprimne priznáva sa: „Záležalo by mi na tom rovnako ako vám, aby som totiž poprel večnosť trestov — keby to

len bolo možno. Cítim, že i pre mňa vyplýva z toho nebezpečenstvo. Ale som veriaci: chcem sa dať premôcť pravdou!“ „Kde strom padne, tam zostane ležať.“

### **Spoločnosť.**

Surový tyran Marentius pomstil sa na svojom nepriateľovi takto: dal ho živého priviazať k mŕtvole! Aký hrozný to trest! Ale slabý obraz zavrhnutia.

„Veľký počet zatratených rozmnoží bolesti jednotlivých,“ hovorí sv. Tomáš Akv. Už na tomto svete sú ľudia, pred ktorými sa strachujeme, v ktorých spoločnosti by sme nechceli byť, ale tam? Spoločnosť všetkých vyvrheľov ľudstva!

A jeden druhého tam preklína.

„Prekliaty otče!“ volá nešťastný syn. „Prečo si ma tak zle vychoval?“

„Prekliata matka!“ prečo si nebola rozumnejšia ako ja, prečo si ma nechala v príležitosti ku hriechu, prečo si na mňa nedohládala,“ tak volá nezdarná dcéra.

„Prekliata svodnica, ty si ma svojím chovaním, svojimi pohľadmi a pohybmi, svojím odevom dráždila.“

„Prekliaty svodník, preč s mojich očí!“ Márne, nemožno utiecť.

### **To je peklo.**

### III. Kto príde do pekla?

Každý, kto zomrie v smrteľnom hriechu. „Ale zbabelci (ktorí sa hanbia za svoju vieru) a neverci a ohyzdníci a vrahovia a smilníci a traviči a modlári a všetci luhári budú mať svoj podiel v jazere, ktoré horí ohňom a sírou.“ (Zjav. 21, 8.)

Kristus sám hovorí: „Vzdialte sa od mňa, zlorečenci, do ohňa večného. Lebo hladný som bol, a nedali ste mi jesť; smädny som bol, a nedali ste mi piť; prichodzí som bol, a nepritúlili ste ma; nahý, a nepriodeli ste ma; nemocný a v žalári, a nenavštívili ste ma.“ (Mat. 25, 41—43.)

Nikto nie je istý pred peklom. „Kto stojí, nech hľadá, aby nepadol.“ Svätý Pavol, ktorý po celom vtedajšom známom svete hľadal duše, aby ich priviedol ku spáse, ktorý vo vytržení videl už do tretieho neba, bičuje svoje telo, aby, kým iným káže, sám nebol zavrhnutý. (1. Kor. 9, 27.)

Sv. Terézia rozpráva, že jej anjel strážca dal nazrieť do pekla. Čo tam videla, bolo tak hrozné, že neskoršie nemohla čo len približne popísať pekelné muky. A ukázal jej tam anjel miesto nad iné hroznejšie, povediac: „Toto miesto bolo pripravené pre teba a tam by si bola priššia, keby si sa nebola obrátila k lepšiemu životu.“ —

Akého hrozného zločinu sa dopustila Terezia, že i jej hrozilo peklo? Začala čítať ľahkovážne romány. Možno to nebol ani všedný hriech; ale keby bola pokračovala v tom čítaní, iste by bola došla k všedným hriechom, potom k smrteľným, potom k hriešnym návykom a skončila by v zátvrdlosti.

Milý čitateľ, netrpí aj tvoja duša nejakou nedbalosťou, hoci len maličkou? Pamätaj, ak sa jej nezbavíš, vyrastie, až dozreje v peklo! Uvažuj o tom!

### **„Hľadaj hlbšie!“**

Kedysi prišiel brat z družiny sv. Františka ku svätcovi a rozprával radostne: „Tešme sa, milý otče, videl som vo vytržení peklo a nikto z našich bratov tam nebol.“ Na to smutne odpovedal sv. František: „Mýliš sa, brat môj, ty si videl len povrch pekla. Ak chceš tam vidieť rehoľných bratov, hľadaj hlbšie!“

Čo chcel tým povedať svätec? — Čím viac milostí niekto obdrží od Boha, čím väčšie osvietenie a poučenie, tým väčší trest ho očakáva v pekle, keď nepracuje s milosťou. Teda katolík za rovnaké hriechy bude viac trpieť ako inoverec, kňaz viac ako laik, rehoľník viac ako svetský človek, pretože obdržali viac milostí.

Nuž čože, čitateľ, tešíš sa, že si neobdržal toľko milostí ako iní, alebo ti azda prišla rúhavá myšlienka: „Budem sa čo najmenej zaoberať vierou a náboženstvom, aby som nemal takú veľkú zodpovednosť?“

Počuj, priateľ, to je myšlienka pochádzajúca od diabla, otca lži. — Pavúkovi na tom záleží, aby úbohá mucha čo najmenej videla nebezpečnú sieť, do ktorej má byť chytená. Taktiež diablovej záleží na tom, aby udržal dušu v nevedomosti o večných veciach.

Je pravda, nevedomosť vyhovára a zmenšuje hriech; avšak len nevedomosť nezavinená! — Myslíš, že ti to pomôže, keď sa budeš i ty vyhovárať pred spravodlivým sudcom: „Pane, nevedel som o твоjich prikázaniach!“ Odpovie ti: „Nemal si príležitosť ich poznať? Prečo si nechodil na kázne, prečo si nečítal náboženské spisy? Nie si vyhovorený! Preč odo mňa!“

## **IV. Čo robiť, aby sme neprišli do pekla?**

V Paríži žil slávny filozof Abelard. Čo aj bol slávny, jednako viedol svetský život. Kedysi mal hrozný, strašný sen: Neviditeľnou rukou bol nesený medzi nebom a zemou. Zrazu padá dolu — do nekonečnej priepasti. Padá čoraz chytrejšie — studený

pot mu vystupuje na čelo. Cíti väčšiu a väčšiu horúčosť — horia mu vlasy — už stojí pri vchode pekelnom. Brána sa otvára, — vidí veľké ohnivé mesto: ulice — oheň; diažba — žeravé kamene; domy — horiace múry. V každom dome je trápený jeden zatratený. Neviditeľná ruka ženie Abelarda do mesta. Ako šialený uteká ulicami — tu vidí dom, na ktorom ešte pracujú. Ešte chýba tehla. „Pre koho je tento dom?“ spytuje sa. „Nuž“, odpovedajú robiaci s diabolským smiechom, „to je dom pre slávneho filozofa Abelarda z Paríža. Ešte jedna tehla — ešte jeden smrteľný hriech — a už bude tu!“ — Táto zpráva pôsobí naň ako blesk. Prebúdzajú sa. Chvalabohu bol to len sen. — „Toho smrteľného hriechu sa nedopustím!“ tak znelo jeho pevné predsavzatie.

I ty ešte žiješ. Ešte máš kedy. Ale či na dlho?

Sv. Tomáša sa pýtala jeho sestra: „Brat môj, čo musím robiť, aby som bola spasená?“ Svätec jej odpovedal: „Ak chceš byť spasená, musíš len chcieť!“

Tvoje spasenie závisí na Bohu a na tebe. „Boh chce, aby všetci ľudia boli spasení.“ (1. Tim. 2, 4.) Chci aj ty! Polepši sa!

1. Vyspovedaj sa úprimne zo svojich hriechov. Necítiš vo svojom srdci niečo z pekelného ohňa tým, že tvoja duša je zafažená

hriechom? Id' čo najskôr ku sv. spovedi. Uvidíš, akou radosťou a akým nebeským pokojom bude oplývať tvoje srdce, keď shodíš so seba bremeno hriechu!

### **Neodkladaj!**

Za časov sv. Augustína zomrel muž, ktorý viedol život veľmi hriešny, ale pred smrťou, ako sa zdalo, všetko oľutoval a dal sa zaopatriť. Pýtali sa sv. Augustína, čo by riekol pri hrobe tohto muža. Na to odpovedal svätec: „Čo by ste si priali, aby som povedal? Mám rieciť, že je zatratený? To nepoviem, pretože nesmiem súdiť. — Mám povedať, že zomrel šťastlivo? To sa neopovážim povedať, lebo nechcem vás klamať. Čo poviem, je teda: „Čiň pokánie ty, a to hneď. Spas svoju dušu a nestaraj sa o to, čo sa stalo jemu.“

### **Hriech je najväčšie zlo.**

Cisár Arkádus súc najväčšmi podráždený proti veľkému biskupovi carihradskému, sv. Jánovi Zlatoústemu, zvolal v prítomnosti svojich dvoranov: „Ó, keby som sa mohol pomstiť na tomto biskupovi!“ Päť dvoranov prednieslo svoju mienku, ako ho potrestať. Prvý vravel: „Pošlite ho, vaše Veličenstvo, do najvzdialenejších končín ríše do vyhnanstva, aby ho vaše oči už nikdy nevidely.“

Ďruhý povedal: „Najlepšie zhabať všetok jeho majetok“. Tretí riekol: „Nech je uvrhnutý do žalára a spútaný okovami.“ Štvrtý: „Cisár je pán života a smrti; nech padne jeho hlava.“ Ale piaty zakrútil hlavou a povedal: „Ničím z týchto vecí, vaše Veličenstvo, Jána nepotresce. Ak bude poslaný do vyhnanstva, rád pôjde, pretože verí v Boha všadeprítomného. Ak bude mu zhabaný majetok, on z toho vlastne nemá škodu, ale ju budú mať chudobní; ak bude uvrhnutý do žalára, bude bozkávať svoje putá a ďakovať Bohu, že môže preň trpieť. Konečne, ak bude odsúdený na smrť, tým sa mu otvára nebeská brána. Ale, Veličenstvo, ak sa mu chce pomstiť, nájdite si prostriedok, ktorým ho pohnete, aby urazil hriechom Boha: lebo vskutku, on sa na tomto svete nebojí ničoho, jedine hriechu.“

### **Lutuj ihneď.**

Za časov svätého kardinála Bellarmina odkladal istý človek pokánie so dňa na deň. „Veď mám ešte čas. Keď budem umierať, vzbudím si dokonalú ľútosť a Boh mi odpustí všetky hriechy,“ tak hovorieval. Keď potom umieral, prišiel k nemu svätec, aby ho pripravil na smrť a vyzýval ho, aby svoje hriechy dokonale ľutoval: „Čo to znamená dokonale ľutovať?“ pýtal sa umierajúci. Kardinál snažil sa mu to vysvetliť, ale nemocný

nemohol to zniesť a vravel: „Nerozumiem vám, dajte mi pokoj, teraz niet času, aby som sa učil také veci.“ A skoro potom skončil. Je to zrejmý dôkaz, že kto chce čakať až na koniec života, aby sa potom obrátil, vydáva sa v nesmierne nebezpečenstvo, že sa už neobráti. Kto môže vedieť, koľko ešte rokov alebo dní je medzi dneškom a dňom našej smrti? Cisár Maximilián I. dal si spraviť truhlu, keď bol ešte celkom zdravý. Rakvu mal ustavične vo svojej spálni a kedykoľvek bol na cestách, vozil ju so sebou. „Táto rakva mi dáva mnoho dobrých rád,“ hovorieval. On potom aj dbal na tieto rady a keď sa priblížil koniec jeho života, videl bez strachu a výčitiek blížil sa chvíľu, kedy nad ním budú pribíjať vrchnák jeho rakvy.

**2. Rozjímaj často o pekle!** „Pamätaj na posledné veci, a na veky nezhrešíš!“ „Čím častejšie budeš chodievať do pekla zaživa, tým si istejší, že tam neprídeš po smrti,“ hovorieval sv. Bernard. Sv. Ján Zlatoústý zavesil si obraz pekla do svojej izby. Kedykoľvek bol pokúšaný ku hriechu, pohliadol na obraz, rozjímal pred ním a pomaly pokušenie zmizlo.

Dvadsaťpäť rokov viedol pustovník Martinian život prísne kajúcny; ďaleko-široko bol považovaný za svätého. Tu poslal nepriateľa duší planú ženskú, aby Božieho služobníka sviedla ku hriechu. Pokušenie bolo

veľké; boj bol taký hrozný, že pustovník už si nevedel dať rady a skoro sa mu zdalo, že musí pokušeniu podľahnúť. Tu v poslednej chvíli uvidel oheň, utekal k nemu a bosýma nohama skočil do ohňa. Aká to bolesť! — Ako ešte len budeš trpieť v pekle, keď hriechu povolíš!“ myslel si a pokušenie bolo premožené.

**3. Čiň pokánie!** Znášaj aspoň trpezlivo všetky bolesti a kríže, ktoré ti Boh posielal: „Buď pokánie alebo oheň, buď slzy alebo plamene,“ hovorí sv. Leonard. Čo je ľahšie? Aké ľahké ti bude pokánie, keď vieš, že ťa chráni pred peklom.

P. Nierenberg, veľmi učený a zbožný kňaz, ležal desať rokov v najväčších bolestiach. Jeho priatelia pri pohľade na také veľké bolesti chceli ho tešiť. Ale on odpovedal s úsmevom: „Non est ignis“. To ešte nie je oheň (pekelný)!

Nemoc sa horšila. Celé jeho telo bolo zničené. Nehybné musel ležať na jednom mieste bez akéhokoľvek uľahčenia. Ale on opakoval: „To nie je ešte peklo.“

Telo začalo hnisieť. Časti mäsa musely byť vyrezané, niekedy až ku kosti. Ale on i v najväčších bolestiach volal: „To nie je ešte peklo!“

**4. Užívaj prostriedkov k spaseniu.** Hovoríš, že pokušenia sú príliš veľké — či ne-

máš za pomocníka Boha všemohúceho? Modli sa! Nie ti je daný od Boha anjel strážca, ktorý už raz s Michaelom premohol celé peklo? Je vždy pri tebe! Utekaj sa k nemu! Urob s ním svätú smluvu, aby ťa chránil.

Buď na stráži! Neži bezmyšlienkovite. Uvažuj každý deň ráno, čo chceš toho dňa dobrého urobiť. Každý večer spytuj svedomie; pýtaj sa, čo si dobrého a zlého urobil. Ak si na nešťastie upadol do smrteľného hriechu, ihneď ho oľutuj z lásky k Bohu a zaumieň si, že pôjdeš čo najskôr ku sv. spovedi. Využívaj čas, lebo život je krátky.

„Nie samým chlebom žije človek, ale každým slovom, ktoré vychádza z úst Božích.“ Preto nenechávaj hladovať svoju dušu, ale dávaj jej často pokrm slova Božieho: chodievaj rád na kázne, čítaj denne niečo dobrého.

„Chlieb, ktorý ja dám, je moje telo svetlu na živobytie,“ hovorí Pán Ježiš. Užívaj často toho chleba silných.

Rozjímaj denne o večných pravdách. Vykonaj občas sv. exercície (duch. cvičenie), aby tvoja duša znovu sa oduševnila a posilnila pre životný boj.

**5. Zachraňuj iné duše!** Rozjímanie o pekle je mocnou pohnútkou a popudom k apoštolskej činnosti. Keby nehrozilo duším nijaké večné zatratenie, nemuseli by sme sa o ne mnoho starať. Ale keď vieme, že pekelný

ohneň horí a že mnoho ľudí je na širokej ceste, ktorá vedie do záhuby, či by sme sa mohli na to spokojne pozerat? Nie! Napnime preto všetky sily, aby sme čo najviac duší zachránili pred hroziacim nebezpečenstvom. Panna Mária od omilostených detí vo Fati-me 1917 žiadala obete a modlitby za hriešnikov. Aby vysvetlila deťom, **čo je hriech, ukázala im peklo.** Lucia, na rozkaz svojho biskupa, keď k tomu dostala svolenie od P. Boha a jeho zástupcu Svätého Otca, dňa 31. augusta 1941 o tom napísala:

„Madona otvorila ruky a svetelné lúče, ktoré jej vyrazily z rúk, presvietily zem a otvorily pred nami more plameňov, ktoré sa zdalo byť pod zemou. V ňom sa zmietali diabli a duše. Nadnášaní plameňmi padali na všetky strany ako iskry ohromného požiaru. Pritom kričali a vyli od bolesti tak zúfale, že sme sa hrôzou triasly. Démoni sa lišili od seba odpornými podobami ohyzdných a neznámych netvorov, boli však priehľadní a čierni. Toto videnie trvalo len chvíľku a boly by sme hrôzou zomreli, keby nám Matka Božia predtým nebola sľúbila, že prídeme do neba.“

Videnie pekla urobilo na Hyacintu (druhé omilostené dieťa) zvlášť hlboký dojem a vzbudilo v nej súcit s hriešnikmi. Často volala: „Musíme sa mnoho, mnoho modliť za

hriešnikov a za nich obetovať, aby neprišli do pekla! Tak mnoho ich tam padá, lebo sa za nich nikto neobetuje. Tak povedala Matka Božia“. Na záchranu hriešnikov Panna Mária po každom desiatku sv. ruženca kázala pridať prosbu:

**„Ó, môj Ježišu, odpusť nám naše hriechy, zachráň nás od pekelného ohňa, prived' do neba všetky duše, najmä tie, ktoré najviac potrebujú Tvojho milosrdenstva!“**

## **Modlitba.**

„Ó, Bože môj a Spasiteľu môj! Je teda pravda, že môžem ešte vyhnúť peklu a dostať sa do Tvojej blaženosti. Ach, akú vďaku Ti dlhujem, že si ma až dosiaľ zachoval. Keď si spomínam na tie chvíle svojho života, kedy som bol v smrteľnom hriechu a Ty si mohol jedným rozhodnutím svojej vôle pretrhnúť niť môjho života, chvejem sa hrôzou a nenachádzam slov, ktorými by som blahoslavil Tvoje milosrdenstvo, že si mi vtedy nedal klesnúť do pekelnej priepasti. Ó, aký som šťastný! Už mnohé mesiace, už roky mal by som byť v plameňoch! Moje miesto bolo tam už označené! Vidím zástup ľudí môjho veku, ktorí sa dopustili menej hriechov ako ja a ktorým sa dostalo menej milosti. Vidím ich; stenajú, nariekajú, vyjú od bolesti a zúfalstva v hĺbinách pekelného ohňa. Ale

márna je ich ľútosť: sú zavrhnutí, zatratení neodvolateľne, zatratení na veky vekov. A ja ešte môžem spasíť svoju dušu. Ó, aký by som bol nevďačný a nerozumný, keby som ešte i teraz vystavoval svoju večnú spásu nebezpečenstvu a novými hriechami znovu by som zarmucoval tvoje dobrotivé Srdce! Nie, Spasiteľu môj najmilostivejší, nikdy viacej nechcem sa dopustiť ťažkého hriechu, príčiny všetkého zlého, hriechu, ktorý Ťa pribil na kríž a koľko duší uvrhuje do pekla. Čo by som sa mal i koľko premáhať, odriekam sa tých zábav, kníh, spoločností, myšlienok, ktoré ma privádzaly do nebezpečenstva hriechom Ťa uraziť. Už nikdy nechcem poslúchať diabolské vnuknutia ani vyzvanie a prehováranie zradných priateľov; pokúšajte ma, vysmievajte sa mi, lichote mi, vyhrážajte sa mi — odteraz chcem mať jediné heslo na svete: plniť svätú vôľu Pána Boha svojho. Pri všetkých veciach a pri všetkom, čo budem chcieť konať, budem sa pýtať: Čo na to povie môj sudca Ježiš, Jeho Cirkev a moje svedomie? A keďže moja slabosť je preveľká, moje náruživosti divé, pokušenia hrozná a nebezpečenstvá nesčíselná, hlasne Ťa vzývam, Pane Ježišu Kriste, Bože a Spasiteľu môj, ráč držať nado mnou svoju ochrannú ruku. Amen.

# *Soznam novych brosur „Životom“*

1. Matka Ustavičnej Pomoci.
2. Generálna spoved'.
3. Pobožnosť Krížovej cesty.
4. Hriech.
5. Peklo.
6. Vít Fontgalland.
7. Zasväťte deti P. Márii.

## **ločník VIII.:**

- 1—2. Kto sú svedkovia Jehovovi.
3. Práci česť.
4. Exercície.
5. Stará sa o nás Boh?
6. Naša vlasť (nebo).
- 7—8. Viac kňazov.
- 9—10. Deti, buďte sväté!
1. Tajomstvo Matky.
2. Ochranca roľníkov (sv. Izidor).

## *Máme na sklade:*

1. Matka Ustavičnej Pomoci (modlitebná knižka).
2. Umučenie Pána nášho Ježiša Krista od Dr. J. Miklíka CSsR—Dr. P. Kováča.
3. Odpustky od P. J. Bednáríka CSsR.
4. Obrazy Matky Ustavičnej Pomoci: stredné a veľké.

---

**S** cirkevným a rehoľným schválením zo dňa 10. IV. 1946 číslo 3767/48. — „Životom“ vychádza mesačne v Bratislave. Redakcia, administrácia a expedícia: Kláštor Redemptoristov, Bratislava, Puškinova 4. Telefón 7328. Majiteľ a vydavateľ: Viceprovinciál Redemptoristov, Bratislava Puškinova 4. Zodpovedný zástupca časopisu: P. Jozef Chochula C. Ss. R., viceprovinciál Redemptoristov. Zodpovedný redaktor: P. Štefan Michalovič C. Ss. R. Vedúci redaktor P. Daniel Szitás C. Ss. R. Číslo šekového účtu 3091 s názvom Vydavateľstvo časopisu „Životom“, Bratislava. Jedno číslo stojí 3.— Kčs. Predplatné na celý rok Kčs 36.—. Novinové výplatné povolilo Riaditeľstvo pôšt v Bratislave č. 807-I-1948, 8. I. Dohliadací poštový úrad: Bratislava 2. Tlačí Ludotypia v Bratislave, Malinovského 27.